

ŚIST

Świętokrzyski Instytut Samorządu Terytorialnego

Europejski Zielony Ład – podstawowe informacje

KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO

Narodowy Instytut Wolności
Centrum Prawo Społeczności Organizacji

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności –
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich
na lata 2018–2030 PROO

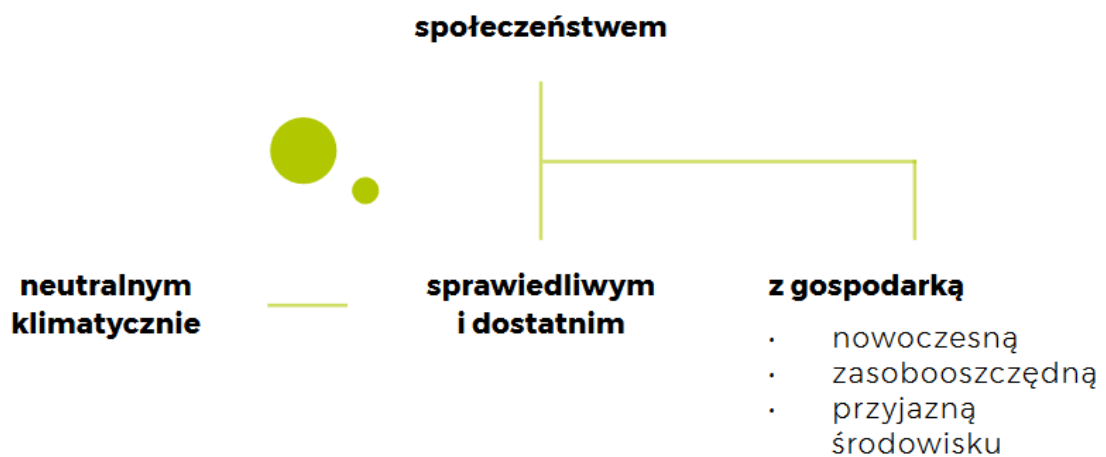

Rządowy Program
Rozwoju Organizacji
Obywatelskich
na lata 2018–2030
PROO

Zmiana klimatu i degradacja środowiska stanowią zagrożenie dla Europy i reszty świata. Aby sprostać tym wyzwaniom powstał plan działania Europejski Zielony Ład. Ma on pomóc przekształcić UE w nowoczesną, zasobooszczędną i konkurencyjną gospodarkę, jak i pomóc w wyjściu z pandemii COVID-19. Europejski Zielony Ład będzie finansowany ze środków stanowiących **jedną trzecią** kwoty **1,8 bln euro** przeznaczonej na inwestycje w ramach planu odbudowy NextGenerationEU oraz ze środków pochodzących z siedmioletniego budżetu UE.

Europejski Zielony Ład (EZŁ) jest najambitniejszą strategią w dziejach Europy. Wszystkie 27 państw członkowskich zobowiązało się do przekształcenia UE w pierwszy kontynent neutralny dla klimatu do 2050 r. Aby osiągnąć ten cel, zobowiązały się one do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55 proc. do 2030 r. w stosunku do poziomów z 1990 r. Oznacza to, że w kolejnych 5 latach muszą zostać podjęte konkretne działania i decyzje tak, aby kolejna generacja (25 lat) dysponowała już jasnymi wytycznymi i strategią gotową do wdrożenia, dzięki której uda się osiągnąć wspomnianą neutralność klimatyczną.

Wedle ogólnych założeń Zielonego Ładu Unia Europejska ma stać się

Źródło: Europejski Zielony Ład w pytaniach i odpowiedziach

To nowa szansa dla innowacji, inwestycji i miejsc pracy, a także:

- Ograniczenie emisji
- Nowe miejsca pracy i wzrost gospodarczy

- Przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu
- Zmniejszenie uzależnienia od zewnętrznych źródeł energii
- Poprawa naszego zdrowia i samopoczucia

Cele UE:

Osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r.

Ochrona życia ludzkiego, zwierząt i roślin poprzez ograniczenie zanieczyszczeń

Wspieranie przedsiębiorstw na drodze do światowego przywództwa w dziedzinie czystych produktów i technologii

Zapewnienie, aby transformacja odbywała się w sposób sprawiedliwy i włączający

Program Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 oraz jego następcę, w nowej perspektywie finansowej na lata 2021-2027 przyczynią się do realizacji założeń głównych elementów Europejskiego Zielonego Ładu:

- Dostarczanie czystej i bezpiecznej energii
- Wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym
- Budynki o niższym zapotrzebowaniu na energię
- Przyspieszenie przejścia na zrównoważoną i inteligentną mobilność
- Ochrona i odbudowa ekosystemów oraz bioróżnorodności
- Przystosowanie się do zmiany klimatu
- Ochrona zdrowia

Stworzony został specjalny Mechanizm Sprawiedliwej Transformacji. Opiera się on na trzech filarach. I filar będzie zapewniał finansowanie przede wszystkim w formie dotacji, natomiast filary II i III będą realizowane poprzez InvestEU i instrument pożyczkowy Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Będą przyczyniały się do realizacji projektów publicznych i prywatnych. Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) służy osłonie tych społeczności lokalnych, które są narażone na największe straty w procesie zmniejszania stosowania paliw kopalnych w gospodarce. Polska może liczyć na wsparcie FST do kwoty 3,5 mld euro. **Połowa środków, czyli 1,75 mld euro ma być dostępna dla Polski od początku funkcjonowania FST.**

Zakres tematyczny wsparcia FST jest szeroki i obejmuje takie obszary, jak: przedsiębiorczość, badania i rozwój (B+R), energetyka, transport, cyfryzacja, ochrona środowiska, rynek pracy i usługi społeczne.

Obok prawa klimatycznego integralnymi częściami Europejskiego Zielonego Ładu są:

- Fala renowacji na potrzeby Europy – ekologizacja budynków, tworzenie miejsc pracy, poprawa jakości życia
- Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030
- Impuls dla gospodarki neutralnej dla klimatu: strategia UE dotycząca integracji systemu energetycznego
- Strategia „od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego
- Europejska strategia przemysłowa
- Strategia UE na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności

W krajach unijnych rozpoczęto już prace nad wcieleniem w życie założeń Europejskiego Zielonego Ładu. Mając na uwadze niezwykle ambitne zadania, jakie postawiła przed sobą Unia Europejska, można zakładać, że działania poszczególnych państw w tym zakresie będą wyłącznie przybierać na skali i dynamice. Zdaniem części ekspertów osiągnięcie „zielonych” celów do 2050 r. jest realne tylko pod warunkiem, że baza usprawnień oraz kluczowych innowacji powstanie do 2030 r. Żeby to było z kolei możliwe, konieczne ma być dokonanie przez podmioty publiczne i prywatne największych oraz najważniejszych inwestycji w okresie najbliższych trzech lat.